

Eläkeuudistuskuuleminen

STM 7.11.2024

EETU – PIO ry

Matti Huutola, Anssi Kemppi

EETU-järjestöt

Eläkeliitto ry

113 853 jäsentä

Eläkeläiset ry

16 174 jäsentä

Eläkkeensaajien keskusliitto EKL ry

64 422 jäsentä

KRELLI, Kristilliset eläkeläiset ry

3 030 jäsentä

Svenska pensionärsförbundet rf

19 831 medlemmar

Kansallinen senioriliitto ry

25 011 jäsentä

Suomalainen eläkejärjestelmä

On kehittämistarpeistaan huolimatta hyvässä kunnossa – tämän vahvistavat kansainväliset arviotkin

Moni asia Suomessa vaatii kiireellisiä toimia päätöksentekijöiltä, eläkejärjestelmä ei kuulu tähän joukkoon

Mahdollisten eläkejärjestelmään tehtävien muutosten on vahvistettava luottamusta eläkejärjestelmään, ei heikennettävä sitä

EETU:n eläkejärjestelmää ja eläkepolitiikkaa koskevat näkemykset

- Eläkejärjestelmän on oltava kannustava ja oikeudenmukainen kaikille suomalaisille iästä riippumatta
- Yksikään ikäluokka ei saa jäädä väliinputoajaksi kehiteltäessä eläkejärjestelmää
- Maksussa olevia ja tulevia eläkkeitä ei saa leikata. Indeksijarruja emme kannata. Indeksien on turvattava eläkkeiden ostovoima

Eläkkeiden tulee jatkossakin olla

- ansioihin perustuvia
- elämä mittaisia
- etuusperusteisia
- inflaatiolta suojattuja nykyään käytössä olevan indeksimallin mukaisesti (eli palkkojen osuus pitää indeksitarkistuksessa säilyttää) – peruste: eläke on " myöhennettyä palkkaa"

-> Eläkejärjestelmässä maksettavat eläkkeet perustuvat ansioihin, jotka henkilö on kerryttänyt työuransa aikana. Jos eläkkeitä korotettaisiin vain hintojen nousun mukaan, eläkkeiden arvo suhteessa aiempaan palkkaan laskisi ajan myötä. Palkkakehityksen huomioimisen indeksin osana on tarkoitus varmistaa, että eläkkeiden taso pysyy kohtuullisena suhteessa siihen tulotasoon, johon eläkkeen saaja on työuransa aikana tottunut. Tämä koetaan oikeudenmukaisena, koska tällä tavoitellaan sitä, että eläkeläisten tulot eivät jäisi merkittävästi jälkeen työssäkäyvien tuloista.

- Pitkälle tulevaisuuteen ulottuva uudistus ei saa aikaansaada eläkeläisköyhyyden lisääntymistä myöskään tulevaisuudessa
- On huomioitava lyhyiden työurien ja pienen eläkemaksukertymän mahdollinen yleistyminen, joka koskettaa esimerkiksi pätkätöitä tekeviä, maahanmuuttajia, pienyrittäjiä, luovia aloja jne.
- Muistutamme myös, että mikäli palkkakehitys jää viimeisinä työvuosina jälkeen inflaatiosta, vaikuttaa tällainenkin kehitys negatiivisesti eläkekertymään

Eläkeuudistuksesta

- Eläkeuudistuksen lähtökohta on kannustaa työntekoon ja yrittäjyyteen, jolloin tulevaisuudessa on yhä vähemmän kansaneläkkeestä riippuvaisia eläkeläisiä
- Eläkeuudistuksen tulee kaventaa eläkeläisten välisiä tuloeroja ja torjua eläkeläisköyhyyttä
- Tuloerojen kaventaminen ei kuitenkaan saa tarkoittaa leikkureita eläkekertymiin
- Työeläkkeen laskentakaavan tulee myös olla samanlainen kaikille työssäkäyville. Uudistuksessa on arvioitava muutosten tulonjakovaikutus, ja otettava huomioon esimerkiksi Kelan maksamat eläkkeet ja muut etuudet, asiakasmaksut ja maksukatot. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen yhteensovittamista lievennettävä.

Ehdotuksemme

- Eläkkeellä töitä tekevien uudet eläkekertymät maksuun työsuhteen päättymisestä seuraavana vuonna eikä vasta sitten kun vakuuttamisvelvollisuuden yläikäraja täyttyy
- Eläkkeellä tehdystä työstä on kartuttava eläkettä aina. Luontevinta on hoitaa asia niin, että poistetaan vakuuttamisvelvollisuuden yläraja, jolloin tehty työ vakuutetaan ja siitä myös karttuu työeläkettä
- Huomio työkyvyttömyyseläkkeisiin (vuonna 2023 jäi työkyvyttömyyseläkkeelle yli 17 000 henkilöä!! Kestämätön tilanne)
TYÖKYKYJOHTAMINEN, TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN KUNTOUTUSELEMENTTI EI TOIMI
- Pitkästä työurasta tulee palkita eläkkeellä, vaikka palkka olisi ollut pieni-> Työuraeläkkeen ehtoja on kevennettävä, jotta se ei jäisi kuolleeksi kirjaimeksi

(työuraeläke luotiin sen seurauksena, että edellisen uudistuksen yhteydessä tehdyillä muutoksilla heikennettiin erityisen kuluttavien ja moni sairaitten pääsyä työkyvyttömyyseläkkeelle. Työuraeläkkeen myöntämisessä arvioidaan sitä, onko tosiasiallista mahdollisuutta työllistyä mihinkään iän ja monisairauksien vuoksi. Yksittäinen vaiva ja sairaus ei sitä kuitenkaan mahdollista)

TOIVEEMME

Eihän tätä
nyt sössitä?

Edelliset sukupolvet ovat
rakentaneet hienon
eläkejärjestelmän, joka on
aidosti turvannut toimeentulon
työkyvyttömyyden ja
vanhuuden varalta